

TELEGRAFUL ROMAN.

apare Marția. Joi și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiin strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuliile republicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiin 2 Decembre, 1894.

Opiniunea publică magiară stă acum sub impresiunea actului sancționării celor trei proiecte de lege. Părtinitorii proiectelor dau expresiune în diferite chipuri bucuriei lor, pentru triumful „liberalismului”. Tinerimea universitară magiară din Budapesta arangiază un conduct de torțe, exprimând prin clubul liberal mulțămă M. Sale pentru sancționarea prea înaltă; din provincie încă s'au trimis depeșe de mulțămire, parte cancelariei de cabinet a M. Sale, parte guvernului. Dacă cercetăm însă, că cine pune la cale și face aceste manifestațiuni, vom vedea, că ele provin sau din isvóre oficioase, dela comitete comitatense, sau dela aderenți ai partidului guvernial sau în fine dela corporațiuni ovricesci, adecă tot dela aceia, cari au făcut dela început demonstrațiuni în favorul proiectelor și cari în ori-ce cestiune jôcă după-cum le cântă guvernul.

De altă parte se anunță, că primatele a convocat episcopatul catolic la o conferență pe 18 l. c. în reședința sa din Buda. Obiectul conferenței, afară de curenții, va fi discutare asupra stării de acum a politicei bisericesci și luarea de decisiuni. Ce va decide episcopatul nu se scie, dar e sigur, că catolicii nu vor începe de-a lupta cu toate armele legale contra politicei bisericesci, inaugurate de guvern.

Curcile guvernamentale sunt convinse, că executarea legilor sancționate va da de pedeci mari, aprôpe nelvingibile. Executarea lor se pare a fi imposibilă în starea de ađi a administrației și pentru aceea are multă probabilitate versiunea, care a eșit din cercurile guvernamentale, că reformele politico-bisericesci vor fi puse în pracsă numai deodată cu reforma administrativă. Va trebui deci mai întâiu să se voteze proiectul de lege prin care se va introduce administrația de stat și apoi numai să se ducă în deplinire și legile bisericesci.

*) Textul original magiar al documentului acestuia este următoriu:

Méltóságos Brennerberg Mór szebenmegyei főispán és szászispán urnak

Nagyszebenben.

Méltóságos Uram! Bocsanatot kérek hogy mult Vasárnap Szelistyén templomszentelést kelletvén végeznem, ez okból Méltóságodnak folyó hó 19-én kelt bizalmas és nagybecsű sürgős megkeresésére csak most válaszolhatok.

A megkeresés tárgyát illetve van szerencsém mindenek előtt megjegyezni, hogy az itteni érseki székházon, melynek már 10 év óta gazdája vagyok, ez idő alatt országos nagy ünnepélyek alkalmával mindenkor három lobogó tüzetet ki, jelesen a székház homlokzatának a közepére, tehát a fő helyre tétetett mindenkor az ország színeit viselő vörös-fehér-zöld lobogó, jobbra, a homlokzat egyik végére a felsőes uralkodóház fekete-sárga, és balra, a homlokzat másik végére a román nemzetiség vörös-sárga-kék lobogója.

Ismétlem, e három lobogó mindenkor és kivétel nélkül ily sorrendben tüzetet ki, tehát csak sajnálnom kell, hogy Méltóságodnak azon vett értesülését, mintha az utóbbi,

Administrației de stat însă încă ii stau în cale multe piedeci și așa situațiunea creată cu nesocotință prin forțarea nefericitelor reforme politico-bisericesci, este foarte incurcată. Este apoi nesigură și sôrtea celor dce proiecte, cari au fost respinse în casa magnaților. Un comunicat semioficios exprimă speranța, că situațiunea incurcată, creată prin sancționarea celor trei proiecte, se va limpezi și așa și aceste vor fi primite în casa de sus. Ele vor fi prezentate aici numai după sărbătorile Crăciunului; înainte de sărbători casa magnaților va primi proiectul de indemnitate, care a fost votat în dietă. Votarea lui se forțeză, ca crisa ministerială (pôte și de sistem) să se resolve, căci acesta stă în legătură cu indemnitatea. Față însă de comunicatul semioficios, unele foi spun, că în casa magnaților s'au înmulțit opoșanții proiectelor și e dubiu rezultatul trimbițat de oficioși.

În ori ce cas, cabinetul Wekerle lasă următorilor săi în fotoliile ministeriale, incurcări și greutăți foarte mari.

Un document.

Având la dispoziție mai multe documente, referitoare la unele cestiuni naționale-bisericesci din trecutul mai apropiat, din incidentul procesului domnișorelor acuzate pentru purtarea tricorului național, fiind trase acum în judecată și femeile române, aflăm de potrivită publicarea documentului de mai la vale în traducere românească, și în textul original magiar.*)

El este următoriu:

Illustrului domn comite suprem al comitatului Sibiin și comite săsesc Mauriciu Brennerberg.

în Sibiin.

Illustre domnule! Vă rog de scusă, că având să indeplinesc Dumineca trecută o sfințire de biserică în Seliște, numai acum pot să răspund la recercarea urgentă confidențială și mult pre-

t. i. a román nemzetiségi lobogó a főhelyen, vagyis a másik kettő között tüzetet volna ki, tévesnek vagyok kénytelen nyilvánítani.

Mi a román nemzetiségi lobogó jelentőségét illeti, bátor vagyok Méltóságodnak ez iránti kérdésére becses figyelmét azon ismeretes tényre fölhevni: hogy a vörös, sárga és kék színek a román népnek a legrégibb időkből általános kedvelt színei lévén, ezek a román nép viseletén, házi butorain, disztiményein, különösen a szövöteken, a templomi zászlókon és mindenütt, a hol valami festőt lehet találni, szembetűnően láthatók; egyéb színek pedig mint például a zöld és viola, néha a fehér és fekete is, csak mint mellékszínnek vegyülnek az említett főszínek közzé.

Ős-régi szokása továbbá a magyarországi román népnek, hogy közmlatságok, nászünnepélyek, magasabb állású férfiak fogadtatása és más közörmöt okozó események alkalmával házat, esetleg nyerges lovait és igás marháit az említett három színben játszó kendőkkel és szalagokkal disziti fel, és ily színű kendőkkel és szalagokból zászlókat is állit össze, ez lévén nemzetiségi izlésének a kifejezése.

Ezen népszokásból fejlődött ki és az újabbkori izléshez idomítva keletkezett a

țuită a Ilustrității Vostre din 19 l. c.

Referitor la obiectul recercării, am onore a observa din capul locului, că pe reședința arhiepiscopescă de aici, a cărei stăpân sum deja de 10 ani, în acest timp cu ocasiunea de serbări mari regnicolare, totdeauna s'au arborat trei stindarde, anume: la mijlocul frontului reședinței, așadară la locul principal s'a pus totdeauna stindardul, care reprezintă colorile țării, roșu alb-verde; la o margine a frontului s'a arborat stindardul preinaltei case domnitore, negru-galbin, ér la celalalt capet al frontului spre stânga stindardul naționalității române roșu galbin-vênêt.

Repet, că aceste trei stindarde s'au arborat totdeauna și fără de excepțiune în ordinea acesta, și astfel nu pot decât să regret, că informațiunea, ce o aveți Ilustritatea Vostre, că acesta din urmă, anume stindardul naționalității române s'ar fi arborat la locul principal, adecă între celelalte două, trebuie să o declar de greșită.

Ce se ține de însemnătatea stindardului național român, la întrebarea referitoare la acesta, am onore a Ve atrage atențiunea la faptul notoric, că colorile roșu-galbin-vênêt, fiind din timpurile cele mai vechi colorile de preferențiune ale poporului român, ele se pot vedea în mod frapant în portul poporului român, pe mobilele sale din casă, pe decorațiunile lui, mai cu sémă pe țeseturi, pe icónele sfinte, pe pictura caselor și bisericilor, pe stindardele bisericesci și pretutindenea, unde se pôte afla ceva pitoresc; ér alte colorile ca spre esemplu verdele și violetul, mai rar albul și negrul, sunt amestecate numai ca colorile secundare între amintitele colorile principale.

Este mai departe un obicei străvechiu al poporului român, că el cu ocasiunea de petreceri publice, de nunte, la primirea bărbaților de o pozițiune mai înaltă și la alte evenimente de veselie generală, își împodobesce casa, eventual caii înșelați și vitele din jug cu năfrâmi și petele, cari reprezintă cele

trei colorile amintite, și din năfrâmi și petele de astfel de colorile își compune și stindarde, fiind acesta expresiunea gustului seu național.

Din acest obicei poporal s'a dezvoltat, și conformându-se gustului modern s'a născut stindardul, ce se folosește acum, roșu-galbin vênêt, care în patria noastră indică simplu, fără de nici o însemnătate politică, pe naționalitatea română, întocmai precum spre esemplu în părțile noastre colórea albastră-roșie indică pe poporul săsesc, sau în Ungaria nordică colórea albastră-albă pe poporul slovac.

Ilustritatea Vostre afară de însemnătatea dezvoltată mai sus a stindardului amintit, poftiți dela mine o informare mai cu sémă și despre motivul, că pentru-ce se arborază acel stindard sau stég pe reședința mea cu ocasiunea unor serbări? Sunt gata a răspunde bucuros și la acesta. Este adecă un lucru notoric, că cu ocasiunea serbărilor de bucurie atât singuraticii, cât și reuniunile și corporațiunile, dau expresiune bucuriei lor și prin insignii esteriore. Din acesta causă am arborat și eu pe reședința mea, cu ocasiunea de serbări regnicolare pe lângă celelalte două stindarde și stindardul naționalității române, ca un insigniu propriu al naționalității mele, și în cei din urmă 10 ani nici odată nimenui nu i-a venit să se uimescă de acesta.

Prin acesta însă n'am întrodus nici un obicei nou, ci am continuat numai obiceiul mai vechiu, practicat totdeauna de fericitul predecesor în postul meu, arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, ba la început am folosit trei stindarde învechite, remase chiar dela amintitul predecesor al meu, și numai la anul 1876 cu ocasiunea venirii Maiestății Sale aici le am schimbat cu altele noue, anume cu acele, pe cari de atunci le obicinuesc a le folosi în tot anul, mai cu samă la ziua naserii M. Sale și cari stindarde, dimpreună cu cele

most használatban lévő vörös-sárga-kék lobogó, mely hazánkban minden egyéb politikai jelenség nélkül jelzi egyszerűen a román nemzetiséget épp úgy, mint például országrészünkben a kék-vörös szín jelzi a szász, vagy felső Magyarországon a kék-fehér szín a tót nemzetiséget.

Méltóságod az említett lobogónak fentebb már kifejtett jelentőségén kívül értesítést méltoztatik kívánni tőlem különösen annak okáról, hogy ama lobogó vagy zászló némely ünnepélyek alkalmával miért tüzetik ki székházamon? Készséggel és szívesen megfelelek erre is. Köztudomásu dolog ugyanis, hogy örömmünepélyek alkalmával egyesek úgy, mint társulatok és testületek, külső jelvények által is szoktak örömlüknek kifejezést adni. Ezen indokból tüzettem fel én is székházamon országos ünnepélyek alkalmával a másik két lobogó mellé a román nemzetiségi lobogót is, mint saját nemzetiségem jelvényét, és az utóbbi 10 év alatt ezen soha senki meg nem ütöközt.

Ezzel azonban semmi új szokást nem hoztam be, csak folytattam a boldognlt hivatali elődöm néhai báró Șaguna András érsek és metropolita által mindvégig gyakorolt régibb szokást, sőt kezdetben éppen a nevezett elődömtől maradt három ócska lo-

bogót használtam, és csak 1876-ik évben Ó Felsőre itt léte alkalmára cseréltem fel újakkal, jelesen azokkal, melyeket az óta minden esztendőben, különösen Ó Felsőre születése napján használni szoktam, s melyek az ócskakkal együtt székházam padlásán mindenkor megszemlélték.

Egyébiránt tudva van, hogy a görög-keleti egyetemes anyaszentegyház saját alapintézményeihez képest nemzetiségileg van szervezve, és különösen a hazai görög-keleti román egyház az 1868 IX t. cz. alapján is nemzetiségi jelleggel bír; a nemzetiség pedig nem csupán nyelvben, hanem a családi és társadalmi élet szokásaiban is nyilvánul; a görög-keleti román fő egyházhatóságok tehát már ennél fogva is nem csak jogosítvák, de kötelesek is a román nemzetiséget, t. i. a román nép nyelvét és nemzeti szokásait, a mennyiben ez utóbbiak az egyházi és polgári törvényekkel ellentétben nincsenek, ápolni, és magának a nemzetiségi érületnek illő módon kifejezést adni.

Ha ez így van, a mint hogy szerintem másképp nem is lehet: úgy a román nemzetiségi lobogónak érseki székházamon az ország lobogója mellé szokásban lévő kitűzése teljesen igazolva van, és én őszintén megvallom, a román nemzetiség színeit mindig

vechi pot fi privite ori când în podul reședinții mele.

De altcum este știut, că biserica universală gr. orient. în conformitate cu așezămintele sale fundamentale este organizată pe baze naționale, și în special biserica română gr. or. din patrie are caracter național și pe baza art. de lege IX din 1868; ér' naționalitatea se manifestă nu numai prin limbă, ci și prin obiceiurile vieții familiare și sociale; așadar și din cauza această superiorității bisericești gr. or. române sunt nu numai îndreptățite, ci dătoare chiar a cultiva naționalitatea română, adică limba și obiceiurile naționale ale poporului român, întrucât aceste din urmă nu sunt în contrast cu legile bisericești și civile, și a da expresiune în mod convenit în sus și sentimentului de naționalitate.

Dacă acesta este așa, precum după mine nici nu poate fi altcum: atunci arborarea îndatinată a stégului național român pe reședința arhiepiscopescă, alături cu stindardul țării, este pe deplin îndreptățită, și eu mărturisesc sincer, că colorile naționalității române le-am considerat totdeauna de colorii proprii ale metropoliei și arhiepiscopiei române greco-orientale, cari colorii se pot vedea cu deosebire aproape pe fie-care din ornatele bisericești rămase mie dela antecesorul meu și de cari a se înstreina, ar însemna a se înstreina de poporul însuși, care le profesază de ale sale aceste colorii; ceea-ce nici decum nu poate fi chemarea mea, care mai presus de toate sum totdeauna un credincios neclătit al Maiestății Sale și al patriei ungare, dar totodată sum și unul din capii bisericești ai românilor gr. or.

În fine ce privește colorile naționale ale regatului vecin România, am onore a răspunde Ilustrității Vostre la întrebarea referitoare la acesta, că — precum o scim și din diare — sunt mulți, cari cred, respective ar voi să facă pe alții a crede, că stindardul naționalității române folosit la noi, e identic cu stindardul regatului România și astfel folosirea stindardului naționalității române o consideră de o demonstrație antipatriotică.

Dar această afirmare, respective învinuire, este cu totul fără basă; căci da, este adevărat, că stindardul României e compus din aceleași colorii, ca și stindardul național român de aici; dar acesta din urmă difere de acela, nu numai pentru însemnătatea sa, ci și prin ordinea colorilor și prin așezarea lor; anume colorile României sunt așezate vertical, începând de la ruda stindardului în următoarea ordine: albastru, galbin, roșu, și aceste cu însemnătate internațională,

respective de stat; din 'contră colorile naționale române de aici, cari cu mult mai înainte s'au format în stindard, decât cele din România, urmază orizontal una după alta astfel: de asupra e roșul, apoi galbinul, dinjos albastrul, și stindardul compus astfel are numai însemnătate etnografică.

Mai vine și aceea, că, precum știu eu, în colorile României galbinul este propriaminte de coloria portocalei, ér' albastrul este ultramarin-închis, pe când în colorile naționale de aici galbinul este auriu deschis, ér' albastrul este de coloria ceriului azur, ceea-ce și mai mult mărește deosebirea între cele două stindarde.

În speranță, că declarațiunea mea prezentă clarificătoare va fi potrivită a împrăstia eventualele îngrijiri ale Ilustrității Vostre, privitoare la colorile naționalității române, Vă rog să primiți expresiunea sincerei mele stime și considerațiuni. Sibiu, 22 Septembrie, 1885. Arhiepiscopul și metropolitul gr.-orient. român Miron Romanul m. p.

Revista politică.

„Pester Lloyd“ de Joi publică cu multă satisfacție o epistolă a dlui Sturdza în care declară că nu e iredentist și citând pasaje din două discursuri rostite de d-sa arată, că a combătut iredentismul. Pentru d-sa este Austro-Ungaria o condiție de existență a României și România o condiție de existență a Austro-Ungariei.

Organul catolicilor magiari „Fejérmegyei Napló“ publică o declarație a contelui Ferdinand Zichy asupra sancționării legilor bisericești, în care ține, că „sancționarea nu însemnă, că proiectele sancționate și devenite deja lege, vor intra și în practică, ci însemnă, că regele a împlinit ultima dorință a unui condamnat la moarte. Guvernul-Wekerle este condamnat la moarte și cu el dimpreună și sistemul liberal e condamnat la o moarte rușinosă“. Contele schițează apoi astfel programul clericalilor:

„Noi catolicii și de-aici înainte, adecă după sancționare, ne alipim de Maiestatea Sa cu credință neînfrănată, căci scim, că proiectele sancționate nu vor intra în vigoare. Dacă însă vor intra în vigoare (ceea ce nu este imposibil), atunci ne vom scii face datoria. Trebuie să cerem revisuirea reformelor bisericești. Noi trebuie să folosim toate mijlocele confesionale, ca să apărăm ceea ce este al nostru, ceea ce nici regii nu ne pot lua: credința și libertatea conștiinței. Și noi nu ne vom lăsa drepturile noastre: Așa să ne ajute Dumnezeu!“

elüt amatól; Románia színei ugyanis függőlegesen a lobogó rúdjától kezdve ily sorban vannak elhelyezve: kék, sárga, vörös, és ezek nemzetközi, illetőleg állami jelentőséggel bírnak; ellenben az itteni román nemzetiségi színek, melyek sokkal előbb alakultak lobogóvá, mint a romániaiak, vizszintesen így következnek egymás után: felül a vörös, ezután a sárga, alól a kék, és az ekkép összeállított lobogónak csak is ethnographiai jelentősége van.

Hozzá járul, hogy tudomásom szerint, Románia színeiben a sárga tulajdonképpen narancsszín, a kék pedig sötét-ultramarin; holott az itteni román nemzetiségi színekben a sárga világos aranyszín, a kék pedig világos égszín, mi a két lobogó közti különbséget még inkább kiemeli.

Azon reményben, hogy jelen felvilágosító nyilatkozatom alkalmas leend Máltóságodnak a román nemzetiségi színekre vonatkozó netaláni aggodalmait eloszlatni, kérem fogadja Máltóságod őszinte tiszteletem és nagyrabecsülésem nyilvánítását. Nagyszében, 1885, szeptember hó 22 én. — Görkel. román érsek és metropolita Román Miron s. k.

De altă parte „Vaterland“ din Viena scrie, că cu totă sancționarea, se va continua lupta catolicilor contra proiectelor bisericești. Folia vieneză ține mai departe, că primatele Vaszary a trimis deja convocările pentru conferența, ce se va ține săptămâna viitoare. Conferența aceasta se va ocupa de memorandumul destinat pentru factorul suprem și de un apelat contra strafarmării vieții publice magiare. Colorul episcopesc — încheie numita foie nu va exista nici un moment a urma atitudinii, ce-i prescrie chemarea.

Cancelarul Hohenlohe a predat presidentului dietei imperiale recercarea procuraturii de stat în privința suspendării dreptului de imunitate a deputaților social-democrați, cari în ședința din 6 Decembrie au rămas ședând, când s'a aclamat persoana împăratului. Respectivii sunt puși sub acuză pentru crima de înaltă trădare.

Referitor la acest incident aproape totă presa se ocupă cu cazul din memorabila ședință și cu dreptul de imunitate. „Nord. Allg. Zeitung“ ține, că imunitatea deputaților nu se estinde și asupra faptelor lor, prin urmare socialistii, când nu s'au ridicat la aclamarea împăratului, au comis crimă pentru care trebuie urmăriți. Tot din această considerație trebuie nrmărit și deputatul Singer pentru declarațiunea sa făcută cu acea ocaziune. Numita foie desaprăbă și ținuta presidentului Lewtsov, pentru că s'a mulțumit cu o simplă îndrumare la ordine, pre când ar fi trebuit să aplice dispozițiuni reglementare cu mult mai severe. Apoi provăcă în ton ironic de deputați conservativ să rumpă odată tovărășia cu acei agrari, cari în anul trecut amenințau, că se vor alia cu socialistii. „Kreuzzeitung“ față cu articolul acesta observă, că dinsul provine din astfelu de loc al guvernului, față de care conservativii trebuie să se steie tot gata de luptă. „Freisinnige Zeitung“, ține următoarele: Procuratura de stat a bună samă procede din acel punct de vedere, că a striga „să trăescă“ la adresa împăratului, nu aparține acelor declarațiuni, la cari se se pōtă aplica art. const., care se refere exclusiv la părțile desvoltate cu graiul, dar' nu și la faptele deputaților. Fōrte probabil e, că procuratura va fi primit dela cancelarul de stat ori prin plenipotență guvernială imputernicirea să ceară dela dieta imperială estradarea deputaților socialisti. „Berliner Cerespondenz“ în primul nr apărut scrie următoarele:

Întregă țara așteptă, că dieta imperială nu va denega suspendarea dreptului de imunitate al deputaților socialisti, cerută în mod constituțional. Este în interesul chiar și al dietei însăși, ca reprezentanța poporului, să iee sub scut tot ce poporului e sfânt, și să se opună tuturor ce vătămă afecțiunile poporului. În sensul de drept penal stima datorită M. Sale se pōte nu numai prin fapte ofensa, ci și prin neglijențe. Trebuie luată în cumpănire și împregiurarea, ca dispozițiunile legale îndreptate spre apărarea împăratului să se amplifice.

„Kreuzzeitung“ în legătură cu acest incident spune, că la desbaterea bugetară, când cancelarul Hohenlohe și va desvolta programul, vor pași fără căuțare și conservativii cu mult provocatele lor pretensiuni.

Ținuta singuraticelor partide observată față cu proiectele contra partidelor răsvrătitoare numai acum apare în deplină lumină. Nici un singur partid — neeseptionând nici partidul central — nu consideră proiectele de acceptabile, mai ales paragrafi referitori la productele de presă n'a căror elasticitate causază mare nedumerire. Unii membri ai partidelor de mijloc doresc reactivarea legilor excepționale, fiind-că acelea sunt mai acceptabile decât proiectele acestea.

Sultanul turcesc a conferit reginei Angliei și principelui de Wales noul seu ordin de casă și și-a exprimat dorința de a transmite această decorație printr'o misiune specială. Guvernul britanic a dat însă celui turcesc să înțelgă, că timpul de față nu e tocmai favorabil pentru primirea misiunii de către regina și în urma acesta trimiterii misiunii a rămas baltă.

Un alt lucru analog s'a petrecut între Petersburg și Constantinopol. Sultanul a trimis felicitări căldurose curții rusești cu privilegiul căsătoriei noului Țar și și-a exprimat intenția de a trimite o misiune specială sub conducerea mareșalului Fuad Pașa cu nouă salutări și probabil și cu daruri de nuntă. La astfel de manifestări altă dată se răspundea imediat dela Petersburg, de astă dată însă s'a așteptat înzadar răspunsul. Sultanul era fōrte consternat din pricina acesta. Se credea, că nici nu va mai veni răspunsul, când în sfârșit eată că osesce mulțămita mult dorită. Mulțămita a fost fōrte scurtă și nu se amintia cu nici un cuvânt de misiunea anunțată.

„Pester Lloyd“ se ocupă cu aceste două incidente aprețindu-le astfel.

În modul acesta așadar, prin bruscare Turciei își sərbéază ententa anglo-rusescă debutul seu în politica europenă! Acesta ar fi într'adevăr mult promițător. Și toate acestea numai de dragul Armeniei. Mai întâiu se agită sub ochii guvernului britanic, ba s'ar puté ține sub egida ei, opinia publică asupra așa numitelor masacrări întemplate în Armenia, și apoi opinia publică agitată e o pedecă, din pricina căreia curtea britanică trebuie să deneghe Sultanului cea mai simplă curtuasie. În compătimirea pentru jertfele unor volnicii ingrozitoare suntem pe partea Englezilor, și tot ce se face în această privință va fi spriginit și aprobat de către Întrégă Europa. De sigur însă, că Europa, pentru crudelitățile unui Pașe nu se va îndupleca să alunge pe Turcia cu totul din Europa și să desvălăscă earăși cestiunea orientală.

Aprigul naționalist slovac Miloș Stefanovici a scos o foie volantă despre cestiunea naționalităților, scrisă ungeresc din incidental desbaterii din parlamentul magiar a cestiunii naționalităților în ședința din 24 Novembre, provocate de deputatul Șerban. Stefanovici răspunde pe rind tuturor oratorilor dela Hieronymi începând, desvélind precis toate contradicțiunile politicianilor magiari și a politicii magiare de stat. Stefanovici declară, că nu aparține acelor naționalisti, cărora le place să cocheteze cu Viena pentru a rezolva cestiunea naționalităților, se teme însă că naționalitățile — dacă va mai duce-o guvernul cu politica sa — vor fi necesitate să se arunce în brațele acelora, al căror ideal este: „einheitliches Parlament“-ul.

În 12 Decembrie la începutul ședinței din parlamentul germân se transpuse comisiunii rescriptul cancelarului Hohenlohe în obiectul introducerii cercetării disciplinare contra lui Liebknecht. Apoi cancelarul declară că intrarea lui în funcțiune nu însemnă schimbare de sistem. Ce e drept dēnsul nu va înainta în toate pe urmele antecesorului său, dar va ține cont de faptele împlinite și și va împlini cu loialitate angajamentele luate asuprași. Accentuează necesitatea reformei financiare, a susținerii actualei politici coloniale și a întăririi marinei, și promite spriginirea postulatelor juste ale economiei de câmp. Pe terenul politice sociale principiul conducătoriu al său va fi apărarea celor slabi. În sfârșit declară, că se va nisui se susține între stat și biserică pașea. Discursul a ținut 20 minute pe care cancelarul l'a rostit fluent ca și când l'ar

egy tekintetem, mint a görög-keleti román metropolia és érsekség házi színeit, melyek a hivatali elődöntől reáru átszállot egyházi díszöltönyek majd mindegyikén kívülőn láthatók, a melyektől idegenkedni annyit tenne, mint magától az ezen színeket magáénak valló néptől idegenkedni, a mi nekem, ki mindenk fellett Ő Felségének és magyar hazánknak mindenkor tántoríthatlan híve de egyszersmind a görkel. románok egyik főpásztora vagyok, semmi esetre hivatásom nem lehet.

Végre, mi a szomszédos Románia királyság nemzeti színeit illeti, szerencsém van Máltóságodnak erre vonatkozó kérdésére válaszolni: hogy — mint a lapokból is tudom — vannak sokan, kik azt hiszik, illetőleg azt akarnák másokkal elhitetni, hogy a nálunk használt román nemzetiségi lobogó azonos Románia királyság lobogójával, és ennél fogva hazaeellenes tüntetésnek veszik a román nemzetiségi lobogó használatát.

Azonban ezen állítás és illetőleg gyanúsítás teljesen alaptalan, mert igaz ugyan, hogy Románia lobogója is ugyanazon színekből van összeállítva, mint az itteni román nemzetiségi lobogó; de ez utóbbi nem csak jelentőségénél fogva, hanem a színek sorrendjében és a felállításban is egészen

fi cetit de pe scrisore, dar nu s'a arătat a fi bun orator, și deci și pe mai departe rămâne Bötticher oratorul cabinetului.

Procesul domnișorelor.

Discursul apărătorului Dr. Amos Frâncu.

On. judecătore de cerc!

Înainte de toate protestez contra incorectității acelei proceduri, că acuzatele nu numai au fost citate sub nume defigurate, ci sub adresa altei acuze, decum este aceea, pentru care decurge pertractarea. Conturbarea liniștii publice și transgresiunea contra statului sunt două calificative specifice, cari se deosebesc unele de altele și cari sunt fapte punibile, ce cad sub sancțiune deosebită. Și astfel comunicarea acuzei, ce se abate dela realitate, este identică cu nulificarea apărării.

Apărătorul își ridică și mai energic glasul său de protestare contra acelei dispozițiuni, că damele, în mod ilegal, au fost citate sub pedepșa escortării căci paragraful 70 al legii despre transgresiuni nici nu cere prezența personală în astfel de procedură ci permite ca inculpatul să se reprezenteze prin persoană autorizată. Dacă cu toată acestea s'a întemplat amenințarea cu forța, această este simplă vătămarea libertății personale și ca atare aduce cu sine nulificarea întregii proceduri. Din cauza aceasta nici nu se poate introduce în contra noastră procedura, fiindcă în contra formelor legale nu poate exista nici acuză, nici pedepșa.

Însă susținerea acuzei nu se poate închipui nici chiar din cauze meritore. Acusa vorbește despre transgresiune contra statului. Statul însă numai până atunci corespunde ideii sale, până când intruză în instituțiile lui ideea libertății. Cu ideea această stă în corelațiune nedespărțită conceptul naționalității, și astfel conștiința națională, atât în interiorul cât și în manifestările ei externe pretinde respectare c'o putere așa de elementară, ca însăși libertatea.

Căci, după cum a spus Mancini, amicul lui Kossuth, dreptul la naționalitate nu este alta, decât libertatea personală; aceia cari atacă naționalitatea sugrumă libertatea și ei în mod logic trebuie să nege libertatea omului în toate raporturile vieții publice și private.

Astfel dară valorarea acelei acuze, care ar voi să aplice sancțiunea pedepșii asupra unei expresii mărețe a conștiinței naționale: adică asupra purtării colorilor naționale ar veni în contradicțiune cu cuprinsul etic al statului, și de sigur, că prigonirea purtării colorilor, care este o manifestare esternală a simțimentelor de naționalitate ar fi identică cu sguđuirea dreptului de ordine social.

Statul, în înțelesul acesta, fiind pentru libertate, și cuprindându-se în această cultură liberă al naționalității și a sentimentului pe calea colorilor naționale, statul nu le poate sufoca fiind că nu poate nimici condițiunile principale ale existenței lui: egala îndreptățire a naționalității, cu atât mai puțin un stat ca al nostru, în care principiul egalei îndreptățiri este garantat și în legea constituțională.

După ce însă statul nostru recunoște categoric îndreptățirea acestui principiu, a sentimentului național, și a conștiinței naționale; având în vedere, că naționalitatea română formeză o parte integrantă a acestui stat, expresiunea sentimentului național român în propriile lui colorii naționale, cu atât mai puțin poate fi vorba de faptă punibilă cu cât pe stat nu-l poate vătăma manifestarea necesară a propriilor lui principii.

Din motivul acesta nu poate exista acuză contra damelor române, cari într'un moment istoric, pentru a-și manifesta sentimentul național și solidaritatea, și-au pus pe piept cocarde tricolore române. Cu atât mai puțin poate subsista acuză, cu cât de-o parte nu numai că legi înarticulate nu opresc și nu pot sugruma ceea ce trăsece în adâncul inimilor și pentru a cărei expresiune servesc tricolorul național român, dar cu atât mai puțin se poate opri asta în această parte a țării, cu cât în inimi se manifestă continuitatea dreptului, ceea ce nu este ultima garanță a existenței statului.

Că aici nu obvin dispozițiuni de opozițiuni de oprire înarticulate, ne poate da o dovadă §. 36 din legea penală, care nu

face obiect de urmărire penală, decât folosirea acelor colorii, cari servesc la manifestarea tendințelor contrare statului și pe lângă acesta sunt oprite prin ordin ministerial. Cumcă premisele aceste nu obvin, este mărturie clasică însuși domnul acuzator public, care tocmai în această afacere a declarat, în propunerea de sub Nr. 1656/94 referitoare la sistarea procedurii, că nu cunoște o astfel de ordinațiune, care ar opri purtarea colorilor naționale române. Pe cât de corectă este această declarație, pe atât mă surprinde, că declarația aceasta nu este acomodată pentru procedura penală, transpunând întrăgă afacerea poliției, și totuși dl acuzator public a provocat pe acest tribunal regeșc să fie pertractarea, în mânia punctului său de vedere declarat prealabil. Nu știu pe ce s'ar putea baza acuză în're astfel de împrejurări, fiindcă nici nu se face provocare în acuză la ordinul ministrului de interne Nr. 6693 din 1885, care opresce folosirea colorilor străine, și chiar dacă s'ar fi întemplat, ea în genere nu poate servi de basă la stabilirea acuzei. În contra aceasta protesteză principiul continuității de drept, accentuat de mine. Din punctul acesta de vedere doresc a se constata, că colorile naționale române nu sunt străine în țara aceasta, căci românul nu e străin în propria lui patrie, dar nu sunt străine nici colorile lui, fiindcă colorile seculare vechi ale Ardélului nu se pot considera de străine. Drept dovedă pentru acesta mă provoc la disertațiunea pe care a ținut-o Réthy Lajos în Aprilie 1884 în adunarea generală a societății epigrafice magiare și pe care din punct de vedere al convingerilor sale politice și dl jude îl va primi, ca om destul de specialitate. Réthy a dovedit, în mod istoric, că colorile naționale române sunt colorile principatului Transilvaniei și de atari le-a primit și poporul român și dela începutul vécului acestuia poporul român în continuu folosesc aceste colorii. Réthy își încheie disertațiunea sa cu cuvintele: Romanii ardeleni și-au însușit la începutul vécului colorile Ardélului. În 1848 tabera lui Iancu a fluturat în munții Ardélului colorile Ardélului, cari colorii au fost uitate, și astfel au devenit naționale române. Nimeni n'a gândit în România, că dorobanții au cucerit forturile Griviței sub colorile lui Bethlen și Rákoczy. (Va urma).

Noutăți.

La procesul domnișorelor. D-șorele române improcesuate pentru purtarea tricolorului, au fost felicitate prin depeșe din o mulțime de locuri, între altele de fetele slovace și din Bucovina etc.

Pentru demna și curajoasă purtare a lor, inteligența română din loc s'a întrunit Joi seara în 1/13 Decembre c. în onoarea lor, în restaurantul „Ardén“, la un banchet. Sale spațioase ale restaurantului au fost pline de lamura inteligenței din loc. În truntea salei au ocupat loc acuzatele, în mijloc cu apărătorul Dr. Frâncu. S'au ținut mai multe toast, s'ur căzura l'a început d-ra Lucreția Popescu, salutând pe acuzate, ér d-ra Leontina Simonescu mulțami în numele acuzatelor pentru ovațiunile, ce li se fac. S'au toastat apoi pentru apărătorul d-relor, pentru părinții, cari au dat societății române așa fice brave, sentimentul de înfrățire al fetelor slovace l'a talmăcit dl Augustini, dl Moța a cetit nesce frumoșe versuri ocașionale etc. s'au cetit și depeșile de felicitare sosite.

Societatea a petrecut între cântece naționale, executate de musică, până cătră miezul nopții, în o dispoziție plăcută și veselă.

Denumire. Dl Moise Savu v-notar la tribunalul din Sibiu este numit notar la tribunalul din Deva.

Grozăvenile bandelor țigănesci. În zilele trecute reintorcându-se trei țărani de unguri dela tégul din Turda au fost atacați de o bandă de țigani. Doi au picat în mâinile țiganilor, cari le au tăiat mâinile urechile și la unul i-au scos ochii. Țăranul, care scăpase ajunsse în Micuș, unde alarmând pe locuitori au ieșit cu toții înarmați și după o luptă desperată, în care cădură 4 țigani, și câți-va țărani, țigani fură prinși.

Din Arad s'e comunică altă grozăvie: Noptea din 7 spre 8 Decembre n. a fost pen-

tru locuitorii comunei Boroș-Sebeș o nopțe de groză. O bandă de țigani corturari, consistore din 12 indiviđi, pe la 11 ore noptea au năvălit asupra gării dela Boroș-Sebeș. Aflând acolo un păzitoriu al gării, țigani il încungiuară și pretinseră dela el cheia dela casă. Fiindcă bietul om nu avea la sine nici un fel de cheie și nici un fel de armă, ceta țigănescă il apuca cu o furie sêlbatică, il hâți cale de vre-o 500 pași pană în drumul spre Buteni. Aci doi dintre cei mai tru-poși țiganoi il trântiră la pământ, îi spintecară gura, îi tăiară nasul și limba și-i rupseră mâna dreaptă și două coste. Lăsând astfel pe nenorocitul păzitoriu ciungărit, desfigurat și mai mult mort decât viu în mijlocul drumului, sêlbatica ceta se reintorsă în gară, sparse ușile casei și se apucă să defacă lada wertheimiană. Asta însă nu succese. Încercară s'o ducă cu totul, dar greutatea metalului li se opuse. De aci apucară apoi direcția spre comuna Boroș-Sebeș, unde mai întâiu s'e apropiară de bolta comerciantului Bienenstock; sparseră bolta și începură să jefuască; atacară apoi mai multe case și ajungând la locuința agenturii băncii „Union“, împinseră ușile și începură să spargă casa, dar fără succes, deși acasă nu era nimeni. Se ospetară însă din vre-o 5 kilograme de caș și vre-o câte-va butelii de vin roșu, mai luând la plecare și un revolver cu câte-va focuri. Într'acestea păzitorii de nopțe ai comunei, dând de urma țiganilor, începură să-i urmărescă. Acestia însă în loc să fugă, îi așteptară în liniște, și după-ce pe doi dintre păzitori îi bătură cumplit, négra ceta apucă calea spre promontoriul comunei. Gendarmii numai mai târziu putură pune mâna pe ei.

Încă o broșură despre români. Aflăm că Tibád Antal, fostul secretar de stat sub fericitul Tisza, va eda în cerând o broșură voluminoasă despre cestiunea română.

Înaltă tradare din cauza sancționării. „Magyar Állam“, în numărul seu datat în 12 l. c. aduce sub titlul „Consumatum“ un prim-articol, în care din incidentul sancționării dice, că regele a încetat să mai fie apostolic și să domnescă din grația lui D-șeu, fiindcă sancționarea e un act neapostolic și dușmănos bisericii și lui Dumnezeu. Acest articol a făcut mare senzație, și a fost viu comentat și pe coridorele parlamentului. Hieronymi, Fabiny, Bánffy, Reiszig și alții erau unisono de acord, că contra țariului catolic trebuie introdus proces de înaltă tradare și agitație.

Scirile din Budapesta și anunță că precouratura a intentat proces.

Societatea acad. „Junimea“ din Cernăuți invită la serbarea aniversării a XVII a fundării sale, care va avé loc Lună în 5/17 Decembre a. c. în sala filarmonică. Începutul la 8 ore seara.

Postul de primariu al orașului Sibiu devenit vacant, se escrie concurs pentru ocuparea lui cu emolumente de 3000 fl. (A se vedea pag. 4.)

În contra hipnosei. Consiliul sanitar regnicolar din Budapesta, luând în considerare abuzurile și pericolele, cu cari e împreună și se practică hipnoza chiar și din partea ómenilor incompetenți, a înaintat ministrului de interne un proiect, care devenind lege, pentru medici să fie normativ, ér pantru nemedicii o stavilă în exercitarea sau practisarea hipnotisării. — Proiectul numitului consiliu sanitar este următorul: 1. Nemedicii să fie opriti dela exercitarea hipnotisării sub asprimea pedepsei corespunđitoare influenței stricătioase a hipnosei. 2. Exercitarea hipnotisării spre scopuri de vindecare medicilor să li-se permită sub următoarele condițiuni: a) la propria învoire a celui ce voesce a fi hipnotizat, dacă e maioren; la învoirea tutorului celui ce are să fie hipnotizat, dacă acesta e minore; b) fiind de față la hipnotizare și o a treia persoană: c) sub acea responsabilitate, sub care și de altminteala după lege este pusă activitatea fiecărui medic.

Procesul — Cebinaț. În 10 Decembre s'a început în Belgrad pertractarea finală în procesul de înaltă tradare a lui Cebinaț și

sofii. Actul de acuză conține între altele și următoarele:

„Mihail Cebinaț, meseriaș; Șima Gjacovici, secretar districtual, Rancu Taisici, proprietar; Alecsa Zujevici, invetător; Costa Tausanovici, fost ministru (în 1883 ministeriul de rêsboiu l'a fost condamnat la 8 ani închisore pentru delicta politice); Dobroșan Rusici, profesor; Dr. Costa Dinici, medic; A. Stanojevici, compactor (în 1883 ministeriul de rêsboiu l'a condamnat la morte, mai târziu a primit amnestie); Dr. Iasa Nenadovici, prof. univ. (s'a refugiat în străinătate) și Gjoca Novacovici, jude în pens. la tribunalul suprem, — sunt puși sub acuză și deșinuți în închisore preventivă fiindcă au plânuit și pregătit revoluțiune în Sêrbia, ca în modul acesta să despóie de tron dinastia Obrenovici și pe actualul domnitor rege Alecsandru I, și în locul lui să ajute la tron pe prințul Petru Carageorgevici, fiul repusatului Alecsandru Carageorgevici. Astfeliu susnumiții au comis crima de înaltă tradare circumscrisă în §§ 87 și 88 ai codului penal.

Cebinaț presintă drept matador al conjurațiunei pe Costa Tausanovici, cu ale căru. scrisori de recomandatiune a cutreerat dinsu țara, ca să scruteze înclinările poporului referitoare la schimbarea dinastiei și ca să statorască de câte arme, munițiune și bani ar fi lipsă pentru fie-care district. Contra lui Tausanovici militază și împrejurarea, că în 1883 a fost condamnat la 8 ani închisore tot pentru asemenea delict.

În decursul cercetării s'a constatat mai pre sus de ori-ce îndoelă, că acuzajii în sensul codului penal sêrbesc au comis crima de înaltă tradare, deși până la ziua deșinerii încă nu întreprinseseră nici un pas pentru realizarec planului.

Pe banca acuzajilor sunt toți cei enumerați mai sus, afară de Tausanovici și Nenadovici, cari s'au refugiat în străinătate.

După începerea pertractării Cebinaț declară, că n'are nimic de adaugat la fasiunile sale depuse la protocolul de investigațiune, Dinsul urmând tradițiunilor sale familiare și-a dat silința să facă familiei Caragegevici servicii. Nu a conspirat cu nimeni, n'a cumpărat arme și nici n'a cerut.

Pertractarea cu Cebinaț abia s'a terminat după două zile. Cebinaț a spus, că a cumpărat arme, dar n'a voit să spună la cine le-a dat în păstrare. Se urmăză pertractarea cu ceilalți acuzajii.

Convocare.

Pe baza statutelor „Reuniunii femeilor române din Rêșinari“, prin acesta se convocă pe Duminică în 11 Decembre st. v. a. c., la orele 2 după amêdi a VI-a adunare generală ordinară, care se va ține în localul edificiului scolar din loc.

La această adunare generală sunt rugați a participa toți p. t. membrii reuniunii precum și alți binevoitori.

Obiectele:

1. Raportul comitetului.
2. Statorirea budgetului pe anul 1895.

3. Eventuale propuneri.
Din ședința comitetului Reuniunii femeilor române din Rêșinari, ținută la 27 Novembre st. v. 1894.

Aurelia Goga, Ioan Marin,
presidentă. — secretar.

Bibliografic.

A apărut:
„Rândunica“, Nr. 25 cu următorul sumariu:
„I. P. S. S. Dr. Victor Mihali de Apșa“, de V. B. Muntenescu. — „În necunoscut“, de Gr. Măruntănu. — „Îndoială“, Elena din Ardél. — „Profesorul Iordache“, de Marg. Moldovan. — „Măriei“, de Petrea dela Cluș. — „Teorema lui Pythagora“, de Castelnovo-Câdea. — „Rămurele:“ — „Cine intră mai lesne în Paradis“, de Ioan S. Spartali. — „Impresii de călătorie“, de Ilie din Urseni. — „Feliurite“.

Nr. 532

[242] 1-3

Concurs repetit.

In urma incuviintării veneratului Consistoriu Archiepescan, prin aceasta se scrie concurs nou, cu termen de 30 zile dela prima publicare in „Telegraful Român“, pentru întregirea postului de paroch de clasa a III din comuna Calian protopresbiteratul Clușului.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, dau un venit sigur anual de 419 fl. 50 cr. Doritorii de a ocupa acest post de paroch au a-și asterne suplicele de concurs, istruite conform legilor in vigoare subscrisului oficiu, în termenul sus citat, dela care și pot lua și informațiuni despre starea acestei parochii.

Oficiul protopresbiterat rom. gr. or. al Clușului, in conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Cluș, 30 August, 1894.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr 182.

[238] 3-3

Concurs repetit.

Pentru indeplinirea postului vacant de paroch in parochia de clasa a III-a Bontida prin aceasta se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare in „Telegraful Român“.

Venitele anuale împreunate cu acest post, statorite de nou și ameliorate in sinodul parochial extraordinar din 14 August a. c sunt 547 fl. v. a. despre cari se pot lua informațiuni mai detaiate dela subsemnatul oficiu protopresbiterat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și asterne petițiunile concursuale istruite conform legilor in vigoare la subscrisul oficiu protopresbiterat in termenul deschis.

Deeș, 27 Octobrie 1894

Oficiul protopresb. al tract gr. or. Deeș in conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Teodor Herman,
protopr.

20775 — 1894 szám IV.

[241] 1-2

Pályázati hirdetés.

Nagy-Szeben rendezett tanácsu városnál nyugdíjaztatás folytán megürült *polgármesteri állásra* ezennel pályázatot nyitok és felhívom midazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják hogy az 1883 I. t. cikkben előirt okmányaikkal felszerelt flyamodványukat **foljó évi december hó 26-kának d. e. 12 órájáig** hozzám nyujtsák be.

Ezen állás javadalmazása: 2000 frt fizetés, 400 frt lakbér és 600 frt működési pótlék.

Nagy-Szeben, 1894 évi december 13-án.

Szebenvármegye alispánja:
Reissenberger.

Suferințe de piept,

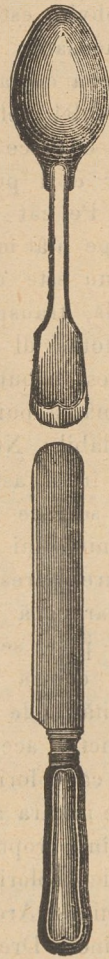
Tusa cum și toate bôlele, catare de ale canalului de respirație, gâtlej, plămâni, greutate de respirație, astma, flegmă, tusă măgărescă, răgușelă, gâdilitură la gât, început de tuberculosă, se pot depărta mai bine și mai ușor cu întrebuințarea renumitului și după prescripția medicală preparat și recomandat **Ceaiul Sf. George**, pachetel à 50 cr. și **Praful Sf. George**, care aparține ceaiului, cutia à 20 cr. împreună cu prescrierea întrebuințării. *Succesul se simte după câte-va zile.* Mai puțin de 2 pachete nu se trimit. [230] 5-12

La trimitere cu posta 20 cr. mai mult, pentru pachetare și espedat. Toate comandele sunt a se adresa direct la

St. Georgs-Apotheke,
Wien, V/2 Wimmergasse Nr. 33.

Să se trimită prețul înainte cu mandat postal.

CRISĂ MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu esecutarea acestui mandat sunt eu împuternicit, Expedez deci ori și cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerare de **fl. 6.60** și anume:

- 6 cuțite fine cu tăiș veritabil englez.
- 6 furculițe de argint patent american dintr-o bucată.
- 6 linguri de argint patent american.
- 12 lingurițe de argint patent american.
- 1 lingură pentru supă de argint patent american.
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american.
- 2 pahare pentru ouă, de argint patent american.
- 6 tave Victoria englezești.
- 2 felinare frumoșe de masă.
- 1 sitită pentru ceai.
- 1 lopățică pentru zahăr pisat.

[232] 6-7

44 de bucăți laolaltă numai **fl. 6.60.**

Toate acestea 44 de bucăți au costat mai înainte fl. 40 și se pot căpeta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează colorea 25 de ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii tuturoră căroră nu le convine marfa. Nimeni se nu lase deci prilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de Crăciun și Anul-Nou

precum și ca present de nuntă și pentru toate gospodăriile mai bune. Se capetă numai la

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintarie patent. Viena, II., Rembrandtstrasse 19, — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de alături (metal higienic.)

Extras din scrisorile de recunoștință:

Texing, Austria de sus, 21 Februarie 1892. Dn întâmplare am văcut garnitura D-tale la Esceleța Sa baronul Wurmbrand ș mam convins de frumșea și ieftinătatea aceleia.

losif Forst, preot.

Olmütz, 1 Maru, 1892.

Sunt foarte mulțumit cu expediția, care a în recut pe departe așteptările mele.

Căpitan Cz..., comanda piejir

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1894.

Budapesta — Predeal										Budapesta — Arad — Teiuș									
Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tr. de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren miest	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren miest	
10.—	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25	—	—	—	—	—	—	—	—
8.25	2.10	2.50	6.—	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.25	7.—	1.50	8.15	3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	—	—	—
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	↑	2.30	5.23	3.50	11.46	4.55	9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	—	—	—
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24	—	—	—	—	—	—	—	—
3.46	7.08	—	1.50	2.12	Oradea-mare	↑	—	2.25	11.04	8.43	12.23	2.30	—	4.30	7.05	6.35	—	—	—
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. Cluș	↑	—	2.18	10.44	8.88	11.41	2.44	—	4.42	—	6.46	—	—	—
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13	11.07	3.15	—	5.03	—	7.07	—	—	—
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.47	10.32	3.32	—	5.14	—	7.18	—	—	—
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	—	9.10	—	10.13	3.58	—	5.32	7.50	7.35	—	—	—
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41	4.30	—	5.56	—	7.58	—	—	—
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huedin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02	4.50	—	6.12	—	8.14	—	—	—
8.05	—	6.13	6.24	—	Ghirbău	↑	2.55	—	6.53	—	8.05	5.40	—	7.—	8.51	8.56	—	—	—
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	pl. Cluș	↑	2.—	11.01	6.14	5.25	7.30	—	—	7.28	9.10	9.24	—	—	—
8.49	11.10	—	8.40	6.11	Apahida	↑	—	10.45	5.45	4.43	6.47	—	—	7.54	—	9.50	—	—	—
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Ghiriș	↑	—	—	5.18	4.23	6.29	—	—	8.10	9.34	10.06	—	—	—
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Cucerdea	↑	—	9.23	3.53	3.—	5.21	—	—	8.28	—	10.24	—	—	—
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Ujóra	↑	—	8.53	3.06	2.20	4.47	—	—	8.54	10.—	10.50	—	—	—
10.59	1.43	—	11.54	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.48	2.—	4.31	—	—	9.08	10.11	11.04	—	—	—
11.07	1.52	—	12.04	—	Aiud	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	10.06	10.37	11.43	—	—	—
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Teiuș	↑	—	8.23	2.11	1.23	4.04	—	—	10.29	—	12.06	—	—	—
11.48	2.40	—	1.—	8.33	Crăciunel	↑	—	8.06	1.45	12.54	3.42	—	—	10.53	—	12.30	—	—	—
12.25	—	—	1.40	8.38	Blaș	↑	—	7.59	1.10	—	2.49	—	—	11.07	11.17	12.44	—	—	—
12.50	—	—	2.17	—	Micăsasa	↑	—	—	12.39	—	2.27	—	—	11.54	11.40	1.20	—	—	—
1.04	—	—	2.35	9.09	Copșa-mică	↑	—	7.30	12.24	—	2.13	—	—	—	—	—	—	—	—
1.35	—	—	3.14	—	Mediaș	↑	—	—	11.48	—	1.39	—	—	—	—	—	—	—	—
1.50	—	—	3.34	9.42	Elisabetopole	↑	—	6.56	11.29	—	1.18	—	—	—	—	—	—	—	—
2.13	—	—	3.49	9.44	Sighișora	↑	—	6.54	11.14	—	1.01	—	—	—	—	—	—	—	—
2.32	—	—	4.11	9.59	Hașfalău	↑	—	6.41	10.55	—	12.46	—	—	—	—	—	—	—	—
3.04	—	—	4.48	10.22	Homorod	↑	—	6.20	10.21	—	12.16	—	—	—	—	—	—	—	—
3.39	—	—	5.27	10.51	Ágostonfalva	↑	—	5.53	9.42	—	11.39	—	—	—	—	—	—	—	—
4.01	—	—	6.10	11.12	Apașa	↑	—	5.33	9.13	—	11.17	—	—	—	—	—	—	—	—
4.26	—	—	7.50	12.26	Feldioara	↑	—	4.27	7.45	—	10.02	—	—	—	—	—	—	—	—
6.08	—	—	8.30	12.58	Brașov	↑	—	3.53	7.01	—	9.22	—	—	—	—	—	—	—	—
6.40	—	—	9.03	1.15	Timiș	↑	—	3.37	6.35	—	8.57	—	—	—	—	—	—	—	—
7.16	—	—	9.38	1.34	Predeal	↑	—	3.16	5.58	—	8.23	—	—	—	—	—	—	—	—
8.—	—	—	10.25	2.09	București	↑	—	2.45	5.08	—	7.43	—	—	—	—	—	—	—	—
—	11.—	—	—	2.19	—	—	—	7.0	2.18	—	10.37	7.01	—	—	—	—	—	—	—
—	12.26	—	—	3.01	—	—	—	6.—	1.42	—	9.57	5.57	—	—	—	—	—	—	—
—	1.11	—	—	3.31	—	—	—	5.—	1.12	—	9.30	5.16	—	—	—	—	—	—	—
—	8.45	—	—	9.15	—	—	—	7.45	—	—	4.40	8.50	—	—	—	—	—	—	—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă órele de nópte.